

Úvod do studia staroegyptské architektury

Jaromír Krejčí, Český egyptologický ústav FF UK

Kurz je určen pro posluchače všech studijních programů rozvíjených na Filozofické fakultě UK, a i jiných fakultách univerzity a také pro studenty programu Erasmus. Jeho cílem je předvést problematiku staroegyptské architektury od jejích počátků v období pravěku, přes problematiku stavby velkých sakrálních architektonických komplexů i vývojových tendencí hrobových staveb faraonského období až po její vyústění na konci Řecko-římské doby a její ozvěny v architektuře antické i novověké. Bude ale zároveň věnována náležitá pozornost problematice sídlišť a profánní architektury, staveb technického charakteru i otázkám týkajících se stavebních materiálů. Výklad se v rámci kurzu bude prolínat i s představením základního diachronního rámce egyptských dějin a vývoje egyptského náboženství a kultury.

1. Úvod – přírodní podmínky v Egyptě, obecná charakteristika egyptské architektury, přehled dějin starověkého Egypta, hlavní rysy egyptského umění, architektonické plány a vyobrazení, základní literatura k tématu.
2. Materiály používané v egyptské architektuře.
3. Nejstarší architektura – hrobky a sídlištní objekty pravěkých kultur.
4. Architektura Archaické doby – královské a nekrálovské hrobky, města a chrámy.
5. Stará říše – královská architektura období 3. a 4. dynastie.
6. Stará říše – pyramidové komplexy 5. a 6. dynastie, sluneční chrámy a další typy božských chrámů.
7. Stará říše – nekrálovské hrobky, sídlištní architektura.
8. První přechodné období a Střední říše – vývoj v Horním Egyptě.
9. Střední říše – královské pyramidové komplexy.
10. Velké chrámy Nové říše: Luxor, Medínit Habu, Abú Simbel.
11. Amarnská doba
12. Města a sídliště Nové říše
13. Třetí přechodná doba, Pozdní doba: Tanis, šachtové hrobky
14. Velké chrámy Ptolemaiovské a Římské doby
15. Stavby technického charakteru. Odkaz egyptské architektury.

Časová náročnost 2/0 za týden.

* Kurz je zakončen písemným testem k zápočtu (s minimálním počtem bodů 66 % - studenti FF UK).

* Kurz je zakončen zkouškou formou písemného testu (studenti v rámci programu Erasmus).

Vybraná literatura

- Verner, M., et al., *Ilustrovaná encyklopedie starého Egypta*, Praha 1998
- Krejčí, J. *Egypt v době stavitelů pyramid*. Praha 2011
- Kemp, B. J., *Ancient Egypt. Anatomy of a Civilization*. London 1989
- Smith, W. S., *The Art and Architecture of Ancient Egypt*. Harmondsworth 1958
a upravené vydání: Smith, W. S., *The Art and Architecture of Ancient Egypt. revised by W. K. Simpson*, New Haven–London 1998.
- Arnold, Di., *Baulexikon der ägyptischen Kunst*, Zürich 1994
- Badawy, A., *Architecture in Ancient Egypt and the Near East*, Cambridge, Mass., 1966.
- de Cenival, J.-L., *Ägypten. Das Zeitalter der Pharaonen*, München, 1964
- Arnold, D., *The Building in Egypt. Pharaonic Stone Masonry*. New York 1991.
Klemm, R., Klemm, D. D., *Steine- und Steinbrüche im Alten Ägypten*. Berlin Heidelberg 1993.
- Lehner, M., *The Complete Pyramids*. Cairo 1997
- ed. by P. T. Nicholson and I. Shaw, *Ancient Egyptian Materials and Technology*, 5-103, 254-267, 335-371,
- Wilkinson, R. H., *The Complete Temples of Ancient Egypt*, London 2000
- Spencer, A. J., *Brick Architecture in Ancient Egypt*. Warminster 1979.
- http://www.eescience.utoledo.edu/Faculty/Harrell/Egypt/Quarries/Quarries_Menu.html